

== „ÉN VAGYOK
AZ ÚT, AZ IGAZ-
SÁG ÉS AZ ÉLET.” ==

== „SENKI NEM
MEHET AZ ATYÁ-
HOZ, HANEM ÉN
ÁLTALAM.” ==

EVANGÉLIUM HIRNÖKE

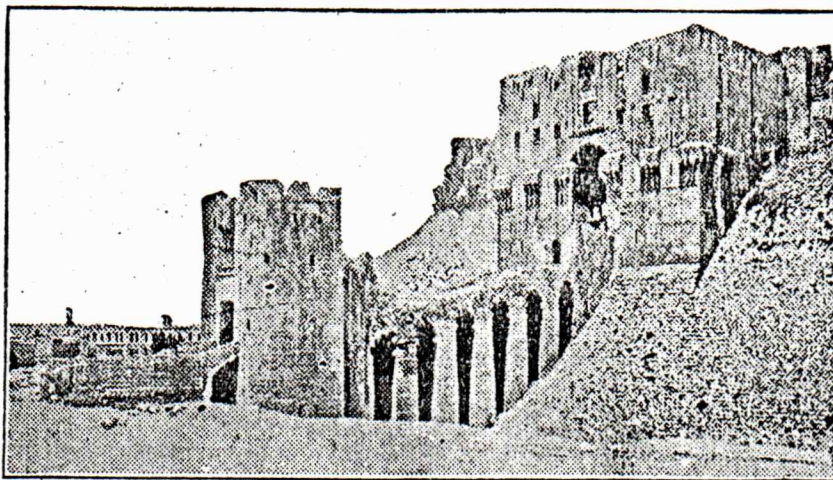
THE GOSPEL MESSENGER

AZ AMERIKAI MAGYAR BAPTISTÁK HIVATALOS KÖZLÖNYE.

PUBLISHED MONTHLY BY THE HUNGARIAN BAPTIST ASSOCIATION.

Kéziratok, reklamációk a szerkesztőséghez intézendők. — Editor's office: 7114 Grand Ave. Cleveland O.

ROMOK.

A hajdan büszkén a magasba emelkedő falak és tornyok roskadozóban vannak. A vár lakatlan, a boltíves termek konganak az ürességtől, az ablakoknak és ajtóknak még a kereteik is ki rothadt, s az idő multával egy köhalmaz lesz az egész épület.

Hej pedig valamikor vidám élet pezsgett

ittén. A várur parancs szava messze elhallatszott, a eselődés lótt, futott, a termeket vidám kacaj csengése töltötte be. A termekben fényes butorok, a falakon értékes képek díszlettek. Hová lett ez az élet? Hogy lehetséges, hogy az életnek ezen vidám tanyája a halál néma kertjévé változott?

A vár urai ki haltak, a személyzet el-
oszlott, a javítás munkáját már csak a moha
végezi, s így a szilárd épület az idő vasfogá-
tól lassanként megemésztetik.

Ez egy képe a keresztyénségnek és a ke-
resztyén embernek.

Ha az ember a keresztyénséget szemléli,
ép oly szomorú kép tárul szeméi elé, mintha
elhagyott várromokra tekint. A templomok és
névszerinti egyházak léteznek ugyan, imák is
hangzanak el, de csak könyvből, prédikációk
is tartatnák ugyan, de csak élettelen rheto-
rikai előadások, melyekben vallásos böselet
van ugyan, de lelki életet nem támaszt. Hová
lett az élet az egyházakból, a keresztyénség-
ből? Megszűnt, s az élet megszűnésével lassan-
kint a formások is porba hullanak. Ugyan
hányan imádkoznak ma a keresztyének közül
az ő otthonaikban? Hány család tart házi
áhitatosságot? Hány asztal felett hangzik el
a hálaadó ima? Hol van a keresztyéni erkölcs,
a Krisztus életének utánzása? Pusztulás,
romok mindenfelé. Hát hogyan jött ez a pusztu-
lás, hogy támadhatott fel oly nagy mértékben
az enyészet? Igen egyszerű ennek a magyarázat
ja. A lelkiélet kihalt az egyháztagokból, a lelké
szekből és tanítókból, s a hol lelki élet nincs,
ott a keresztyénség külsőleges gyakorlata nem
ér semmit. A fényes templomok, a szívnélküli
imák, a szemét kápráztató ceremóniák csak
szépen szót szemfödtelek, melyek egy halott
hulláját takargatják.

Élet! új élet kell a keresztyénségnek. Az
életkeltő evangéliumnak folyamatát kell be-
vezetni a keresztyénségbe, mely az újjászülést,
a lelki megelevenedést idézze elő. A megtérés
evangéliumát kell prédikálni mindenfelé, s
oda kell kiáltani harsogó szóval ennek a holt
keresztyénségnek: "Serkenj fel, te ki alu-
szol, kelj fel a hűlálból és megvilágosodik ne-
ked a Krisztus". Egy általános ébredésre van
szüksége a keresztyénségnek, s ha ez bekövet-
kezik, magától fogja levegni a bűnök undoksá-
gát, s egy tiszta élettel fog ékeskedni.

Kedves olvasó ébredj fel és ébressz fel
másokat, ne várjad, hogy a megtért pogányok
küldjenek a keresztyénség közé missionáruso-
kat, hogy ezeknek kelljen őket vissza vezetni
a Krisztushoz s a tiszta élethez.

"TE MÉG NEM NYITOTTAD FEL A TE BIBLIÁDAT."

Dr. Verderean, ki ezelőtt magas életkorá-
ban Franciorszámban meghalt, szeretettel be-
szélt el egy történetet ifjú éveiből, mi újból
és újból élénken emlékeztetbe tünt: Atyjának
szeretettbeli gondviselése, melyről mindig nagy
tiszteléssel beszélt és Istennek nagy szeretetér-
ről, mi ő rajta szemmel láthatólag bebizonyult
azon időben, midőn ő Párizsban tanult.

Ő egy igen tekintélyes burgundiai orvos-
család sarja volt és így a jövődöbéli melikus
már kora gyermekeségtől fogva atyja utódjá-
nak volt tekintve. Ő azon érdemes család tag-
jainak számát volt hivatva nevelni, kiknek lán-
colatán több kitünőségek diszlettek.

Midőn azon idő elérkezett, melyben az
ifjú az apaiházat elhagyá, a szeretetteljes és
értelmes apa a bucsuzásnál így szólt: "Fiam,
csak később fogod belátni, hogy mily gondo-
san neveltelek és óvtalak téged. Te a te anyá-
dat nem ösmerted; de az ő hozzá való szerete-
tem reád ruháztam. Isten ezen feladatnál,
mely nem könnyű s mily gyakran hála nélküli,
segített; Ő az én fáradozásomat megáldotta,
mert ő eddig téged megóvott a gonosz befolyás
tól. Köszönet Neki érte!

Ne feledd, hogy az én nagy takarékos-
ságom mellett lehetséges lesz, a te jövődöbéli
hivatásodhoz szükséges tanulmányt megkezde-
ni és bevégezni. A te öt évi tanéveidre nem
tudlak oly gazdagon anyagiakkal ellátni, mint
azt magam is szeretném. De mindazáltal át-
adok neked egy összeget, mi téged arra képe-
sit, hogy tisztességesen megélj. Takarékoskodj
a pénzzel, s különös alkalomkor az által lesz
segély forrásod. Gondolj reám és mindennek-
előtt ne feledd el a te mennyei Atyádat!

Még végül egy figyelmeztetés — mely
mindeneknél fontosabb. Te fogsz lakni köny-
nyelműek és istentelenek között. A kísértés
téged a legelragadóbb alakba fog varázsolni
és megtámadni, hogy a hatalmába kerítsen és
a jó utról eltérítsen. Ha a gonosz reád tör,
akkor légy éber, nehogy az ő zsákmánya légy,
a kísértésben vedd azon könyvet kezébe, mit
én a te bőrdöböd aljára helyeztem, az a te
őseidnek öreg bibliája.

Az egyikről mindig a másikra maradt,
így mindnyájan bírták. Tárd fel azon szent

könyvet; olvasd, higgy, magad az után igazítsd és úgy megleszel óva."

Ezen figyelmeztetés után az ifju bucsut vett az apjától. Mielőtt egy év elmúlt volna, látta a vidéki fiatal ember, ki a könnyelműek és élvezet hajhászokat utánozni tanulta, hogy minden pénzéből kivan fosztva és szükségben szenved.

Irt az apjának egy érzékeny levelet, melyben kérte őt; jöjjön segítségére. Az apa röviden ezt válaszolta: "Te még nem nyitottad fel a te bibliádat!"

A szükségtől kényszerítve, a szerencsétlen deák eladta igen értékes zsebóráját, a mi egy drága emlék tárgy volt, s ruhájának egy részét zálogba tette.

Az azokért kapott összeg csak hamar kilelt adva, a szükség újból az ajtón kopogtatott. Másodszor menesztett egy siralmas levelet az apai házhoz, erre is azon választ kapta: "Te még nem nyitottad fel a te bibliádat."

Ruhájának maradéka is csakhamar a zálogházba vándorolt, de rövid idő múltán, a pénztára ismét üres lett.

Az már egész kétségbeesés volt! Egy téli estén, midőn a szobájában ül a vigasztalástól ifju, az éhségtől és hidegtől reszketve, gépiesen kinyitja a bőröndjét. Villogó szemekkel pillant bele. "Üres", mormogta ő — "nincs már itt semmi sem, nincs semmimem."

Éppen már a fedelet beakarta csukni, midőn véletlenül megpillantá: az elhanyagolt öreg bibliát.

"Na", mondta egy szomorú mosollyal, most végül teljesíthetem apám akarátát olvasni egy részt. Gondolomra feltárja a könyvet; szemei azon helyre találtnak, hol ez áll írva: "Mert az embernek fia azért jött, hogy megkeresse, s boldoggá tegye, ami elveszett vala." Máté evangélium 18. rész. 11-ik verse.

Ebben a pillanatban az történt, a mi a majdnem kétségbeesett szívben az előtt sohasem fordult elő. Szemei előtt úgy tűnt fel, mintha egy lökés lenne, elősmerte könnyelműségét, Istentől való elfordulását, annak szomorú következményeit, mi őt az örvényszélre sodorta. De mikor büneit elősmerte és bevallotta, áthatotta őt az igazság vigasza, mert Jézus azért jött, hogy az olyan bűnösöket, mint a milyen ő is, megmentse. Mint legyőzött borult térdre és kereste a megbocsátást sok bűneiért a Jézus nevében, mert sen-

kit sem taszít el, ki ő hozzá jön. Mint az imától felemelkedett, a biblia kiesett kezeiből, s a mint felakarta emelni, egy levél borítékot pillant meg, melyen az ő címe volt. Meglepetve bontja fel és esodálatos örömhangozban tör ki. A levélben feküdt hat darab ezres bankjegy. S ezzel a külső szükségén már volt segítve. A régi életmóddal szakított s az eszköz sem hiányzott az új élet megkezdésére. Most minden más lett. Ő felbontotta az összeköttetést minden kéteshírű barátjaival, lemondott a bűnről, a gonosz szokásokról, az elhanyagolt tanulást igyekezettel és szorgalommal ismét felvette.

A biblia, mit naponként használt, író asztalán feküdt. Az ő megküszerezett szorgalma által, alig négy évi tanulás alatt sikerült neki az orvosi érmet megszerezni. Köszönettel és elismeréssel volt azért, mit érte a papája tett, örömmel nyújtá át az oklevelet. Tíz évvel később a szerencsés apát, a fia követte állásában.

Testvérek, kinyitjuk a bibliát! A mi időkben több a kísértés, próba és rostálás. Megnyitjuk mi a bibliát, mi az Isten szavát tartalmazza, mely drágább és értékesebb minden muló ezüsti és aranyból!

Németből: Fábíán M.

FELHÍVÁS KEDVES OLVASÓINKHOZ!

Az év nemsokára lejár, s az év lejártával soknak az előfizetése ideje is lejárt (néhányeknek már két évvel ezelőtt.) Jövő évre minden előfizetőnek egy kártyája lesz szerkesztőségünkben, s ezért minden előfizető nevére szükségünk van. Kérjük a lap kezelőket, hogy az előfizetéseket már most szedjék össze, s minden nevet közöljenek velünk, akik előfizetnek. Új előfizetők ezen számtól kezdve kapják a lapot, s így 50 centért 14 számot kapnak.

Mi a nyomdásznak jóval többet fizetünk minden számért, s ha olvasóink a lap árának emelkedésétől megmenekedni akarnak, akkor mindenki legalább egy előfizetést szerezzen.

A „Vasárnapi Leckék”-re még csak 50 megrendelő van. Fenn lehet tartani így egy lapot? Várjuk a megrendeléseket!

EVANGÉLIUM HIRNÖKE

(The Gospel Messenger)

Az Amerikai Magyar Baptisták tulajdona.

MEGJELENIK MINDEN HÓ ELSŐ HETÉBEN

ELŐFIZETSI ÁRAK:

Egész évre..... 50 cent

Fél évre..... 25 cent

Egyes szám ára..... 5 cent

Magyarországra egész évre 2 kor. 50 fill.

Subscription 50 cents per year.

Missió célokra 50-100 példányonként
árengedmény.

Előfizetés: pénzek a szerkesztő nevére
küldendők.

VEDD ELŐ, VEDD ELŐ ÖREG BIBLIÁDAT!

Ha csüggedsz, mert nehéz az élet keresztje.
Arcod elborítja; a két szemed könnye.
S ha sóhajtsz, nem bírom. — tovább a fájdalom.
Vedd elő, vedd elő öreg bibliádat!

Ha a gonosz hada, nyomodban jár, s kísért,
Bátorságod el fogy, szived retteg és fél.
Ha vélnél részedre, nincsen más csak bánat.
Vedd elő, vedd elő öreg bibliádat!

Ha egyedül állasz, s elhagytak barátid,
Leleked fájdalmában, megváltásért vágyik!
Ily buban s hareban ha üz nehéz gondolat:
Vedd elő, vedd elő öreg bibliádat!

Ha nem tűntek el, a zavaros fellegek,
Bensőd is támadják, a sok sötét képek.
Szivedben vihar dal, így nincsen nyugalmad,
Vedd elő, vedd elő öreg bibliádat!

Meglásd, ha hittel vársz, csak hamar jön se-
gély,
A lélek barátja, mentésre mindig kész.
Kegyet már élvezed, s vágyasz tudni meg-
hó-
csát!
Vedd elő, vedd elő öreg bibliádat!

Ha szép szivárványt látsz, majd ragyogó égen.
Felül Jézus arcát, tündöklő fényében.
S ha lelked nem tesped, halálos kín alatt:
Vedd elő, vedd elő öreg bibliádat!

Sok küzdés, kín után; pályád ha bevégzed,
S az Ur Angyala jön és haza hiv téged.
Hogy idegen ne légy, az utat is tudjad:
Vedd elő, vedd elő öreg bibliádat!

A kik pálmát hordanak, ha azok közt zenged,
A bárány énekét s fellhangzik: "Dies Neket"
Szived mely kint felejt, dus örömtől árad:
Vedd elő, vedd elő öreg bibliádat!

Fábián Mihály.

***** * Missió közlemények * *****

EGY ÉRDEKES LEVÉL.

Az alább közölt levélnek az írója nem
gondolt arra, hogy levele a lapban közölve
lesz, de mivel lapunk szerkesztője egyuttal
férj is, s annak a testvérnőnek a férje, kihez
intézte e sorokat, így nem lehet csodálkozni,
ha a jó szimatu szerkesztő érdeemesnek talál-
ta e magánlevelet nyilvánosságra hozni.

Hogy a nők milyen áldásosan tudnak dol-
gozni a gyülekezet, s így Isten országa javára,
annak fényes bizonyosságát adták a clevelandi
női és leány egylet, mely egyletek együttesen
170 dollárt sáfádkodtak össze az új kápolna
javára, s ugyan ezt bizonyítja az alábbi levél
is. Adja az Ur, hogy a hívő asszonyok és le-
ányok felbuzduljanak mindenfelé, s szolgálják
az Ur szent ügyét azzal a tehetséggel, amellyel
az Ur őket megáldotta.

A levelet az alábbiakban közöljük:

Philadelphia, Pa. 1911, X|27.

Szeretett testvérnőm az Urban!

Eddigi hallgatásomnak a munka és az ö-
röm az oka, amit nem kell, hogy részletekben
írjak, (meg nem is lehet) mert te már tapasztal-
tad, hogy szokott lenni az Ur gyülekezeté-
iben, hol élet van, Mi e nyáron kívált képpen

sok áldásban és örömben részesültünk. A konferencia volt persze a legnagyobb öröm, s azóta is sok. A többek között arról kívánlak tudatni, hogy női egyeletünk július 23-ikán sok öröm, szeretet és áldás közöt meg alakult, s azonnal munkába is álltunk és habár még anyagilag nem is látjuk úgy munkánknak gyümölcsét, de érezzük, hogy lelkileg már is sokat nyertünk. Most érezzük már, hogy mit jelent ha a gyülekezetnek ilyen (Tábita) egylete van. Röviden kívánlak tudatni, hogyan munkálkodunk. Némely leányaink (köztük én is) finom kézimunkákat csinálnak otthon szabad idejükben és az összejöveteli munka-órán (ami minden második szerdán van) egy néhány testvérnőnk már 4—5 dollárt sáfárkodott, s minden kézi munka már még kész sines, s már elvan adva az uri asszonyoknak, sőt van sok megrendelésünk. Tudni való, hogy az ilyen finom kézi munka nem oly könnyű s különösen egész nap erősen dolgozni, s csak este jönnek hozzá. De ezen fáradságot fölül mulja az az öröm midőn a rendes hónapi gyűlésünk van s fel tudjuk mutatni, mit sáfárkodtunk az elmúlt hónapban. Ha ruhára van szüksége valamely testvérnőnk vagy barát-nőnknek, mi össze jövünk és együtt megcsináljuk. Van két jó varrónőnk, kik a fő munkát végezik, s így ezzel is jó munkát végezzük és így tovább. Ohajtottunk munkálkodni, segíteni Siont építeni.

Emlékszel rá testvérnőm, hogy a nyáron meg beszéltek, hogy ha meg alakul női egyeletünk, úgy tudatni fogjuk egymást, hogy hogyan munkálkodunk és egymásnak gondolatokat küldünk, s azért ti, kik már öregebbek vagytok, ebben a tekintetbe, legyetek segítségünkre, osszátok meg velünk a ti methodotokat, mert mi kívánunk mindent a mi jó és hasznos meg ragadni. Szép számmal vagyunk 25-en s tehetséges nők mind, csak mivel kezdők vagyunk, úgy bátorításra van szükség. Imádkozzatok értünk a mit mi szintén tesszünk. Kérlek testvérnőm írjál minél előbb egyeletünknek, hogy a legközelebbi gyűlésen felolvashassam a mi tudom, hogy öröm lesz.

Köszöntjük a kedves testvérnőket és testvéreket, mindnyájukat külön, külön és együtt. Keresztényi szeretettel,

Testvérnő az Urban

Jager Zsuzsanna.

EGY MÁSIK NYILT LEVÉL.

E levél íróját szerkesztőnk személyesen ismeri. Mint okleveles tanító, nem pályázott egy jó tanítói állásra, hanem magát egészen az Ur szolgálatjára szentelve, különösen a vasárnapi iskolák létesítése és felvirágoztatásá körül fáradozik igen szép sikerrel. Emlékezzünk meg honnét jöttünk ki (Amerikába), s az otthon oly szűk anyagi viszonyok között élő testvéreinken nyújtuk azt, amit Nagy Pál testvér kér: "Amit lehet tegyetek meg."

KEDVES TESTVÉR AZ URBAN!

Az Ur áldása legyen rajtatok!

Azt hiszem a k. Békehirnök útján már gyakrabban tudomást szereztél arról, hogy a vasárnapi iskola ügyel csekély személyem bízott meg. Azért vedd szívesen különösen a sorokat, melylyel óhajtlak felkérni arra, hogy az amerikai magyar lap hasábjain megjelenhessen szerény kérelmem mit röviden itt óhajtok veled közölni.

Még az 1907. évi országos munkásgyűlésen történt, Rákos-Csabán, hogy megalakult az országos vasárnapi iskolai szövetség, mely akkor csekély személyemet választotta meg munkásává. Idáig e munka, hála az Urnak szép eredménnyel is folyt és folyva is serényen, de a baj az, hogy nincs meg a kellő anyagi segítség. Tudom, erre ti is k. testvérek azt fogjátok mondani hisz így vagyunk mi is, de eszembe jutnak egy t. buesn szavai, midőn amerikai útja előtt hozzánk intézve szavait mondván: "Veletek együtt fogok a távolban is érezni." Remélem, hogy e gondolat nem volt a röpképillangóhoz hasonló, hanem egy szívből fakadó érzelem, melyet sem idő, sem távolság ki nem törölhetett, azt hiszem mindnyájatok szívéből.

Kérlek azért benneteket, hogy ezen érzelemből kifolyólag, ne csak éreztetek, hanem a mit lehet tegyetek meg értünk, hisz a fiaknak úgy is kötelességük támogatni a holvált atyafiságot. Hogy mi szegények vagyunk azt jól tudjátok, s hogy munkánk sok azt is. Hisz már kétszázat meghaladja a szövetségünkhöz tartozó vas. iskolák száma, melyben az egységes munkát kellene behozni, meglévő iskolákat ápolni, az újakat fejleszteni és újabbakat alapítani. De meg az hogy hazánk 4 fő

nyelven beszél n. m. magyar, német, tót és román. nem szólván a horváth és szerbül. Ki terjeszkedhetnénk már munkánkkal Szerbiára és Romániára is, csak anyagi erőnk volna. Azért kérek titeket az Ur nevében, támogassátok szerény munkánkat. Pénztárnokunk címe: Gerwich György, Uj-Pest, Gyár-utca 19. sz. Hungary.

Fogadjátok előre is szíves adakozásotokért köszönetemet, maradtam az Urban csek. t.-ed,

Nagy Pál,

A magyarországi baptista szövetség vasárnapi iskolai bizottság elnöke.

ALÁMERÍTÉS CLEVELANDBAN.

Október hó utolsó vasárnapján nagy öröme volt a clevelandi magyar bapt. gyülekezetnek, 8 megtért egyén tett az Ur Jézusról valamást nemcsak szájjal, hanem tettel is, amidőn az Ur halálának hasonlatossága szerint a vízbe alámerítkeztek, hogy a vízből kijövet az ő feltámadásának hasonlatosságára új életben járjanak. A nyolc megtért és megkeresztelkedettek között egy a passai missió gyümölcse s egy a clevelandi nyugati városnegyedben lévő missióé. Örömmel jelenthetjük, hogy ez évben már 24-en merítkeztek alá ebben az egy gyülekezetben, s ha az Ur áldása kíséri bennünket, amiért buzgón esedeziünk, még az évben megfog mozdulni a víz.

A mi kedves testvérünk a rendes fogadta lással és az érette való esedezéssel a gyülekezetbe lett felvéve. Ezt követte az uri szent vacsora, mely bennünket mindig az Urnak halálára emlékeztet.

F. W.

ÖRÖMHIR INDIANAPOLISBÓL.

Selegán testvérünk augusztus másodikán megkezdte a városban a románok között az Urnak szent munkáját, s ez idő óta 8 taggal szaporodott a gyülekezet, s számos barátok vesznek részt az istentiszteleteken.

A magyarok is érdeklődnek, de Selegán testvér nem bírja a magyar nyelvet úgy amint szeretné. Hanem mi hisszük, hogy az ő hiányos magyar nyelvét kipótolja az Ur az ő Szentlelké által s s megáldja őt a románok és a magyarok részére egyaránt.

Imádkozzunk érette!

ALÁMERÍTÉS HOMESTEADON.

Nagy örömben részesített bennünket a mi drága Urunk, október 15-én, midőn szemléltettük azt, hogy az Ur ismét meg hallgatta a mi imánkat és mondja az Ő szent szavában: "hivj engem segítségül és meg hallgatlak téged". Ez alkalommal ismét tapasztalhattuk Istennek nagy szerelmét és pedig midőn szemléltettünk egy fehér ruhában levő lelket, ki várta a medence megnyílását. Az Ur Jézusról vallást tett és nagy örömmel követte az Ur Jézus példáját az alámerítésben. Megelőzőleg a mi kedves Groza István testvérünk hathatós beszédet tartott. Máté 3—15 vers alapján, a mely át lett fordítva román nyelvre, szép és halgatóság jelent meg a keresztségre. dikáció után az alámerítés következett.

KÉTSZERES ÖRÖM DAYTONBAN.

Az Ur nagy örömben részesített szeptember 24-én d. u., kivonultunk a folyóhoz, a hol már nagy tömeg nép várt bennünket, hogy szemlélhessék az ujdonságot. Megérkezésünk kor a tiszteletet megkezdjük a 743. énekkel: "diesérd az Urat én lelkem". Ez után alólirott szóllott. Maté ev. 3. r. alapján kiemelve Urunknak a keresztségre vonatkozó parancsát és annak szükségességét, márk. 16. 15—16. "A kik ezért örömet vevék, megkeresztelkedének azon a napon ap. es. 2, 41. Alul irott még szólt angolul, s ekkor a vízbe lépett a keresztedőkkel, s őket az ő hitök vallomására alá merítette, említve így illik nekünk, ami tisztünknek minden igazságát betölteni. Zár szóul: Eltemettettünk azért ő vele együtt a keresztség által a halálba, s így őbelé oltatva vele egygyé lettünk. rom 6. 4—5. — Okt. 8-án ismét egy lélek ezen az uton lett az Uré, s most 3 fiatal emberrel nagyobb itt az Ur nyájának száma. Tartsa meg őket az Ur szöllejébe. Többen készülődnek még az Ur szolgálatához.

Most még azokhoz fordulok soraimban, a kik megemlékeztek imájukban a daytoni missióért. k. t. imájuk nem hangzott hiába. Diesérdjétek az Urat! Nézzén az ő eljövetelére. Jel. 1. 7.

es. t. Gogolyák.

EGY ÉNEK MINT ISMERTETŐ JEL

vad csoport tört elő az erdőből, mint támadás idején szokásuk, iszonyu üvöltéssel s körülfogták a magányos faházat. Csak pillanat műve volt és Vári és fia eltorlaszolták az ajtót... és most fegyverrel! De mi egy ember és egy tizenkét éves gyermek ötven vad indiánhoz képest.

Egy-két súlyos fejszeapás az ajtón és az szétzúzva esett le. A vadak betörték a házba. Nem telt bele két pere, az atya és fia holtan borultak a szoba földjére. A két szegény leányt pedig összekötözték. Azokat ugyan kérhették, felölük ugyan sirhattak. Fölujtották a faházat s rögtön kigyultak a rémesen lobogó lángok. Ekkor fölkerekedtek az indusok; elsiettek a leányokkal az erdőbe, hogy majd elviszik őket a táborukba, mely 20 mértföldnyire volt Pensylvániától.

A mint az anya fiával együtt este felé hazatért, az ijedség, a borzalom miatt nem tudott hova lenni, a mint meglátta a pusztulást. Mi lett a házból, mely idáig a boldogság és béke tanyája volt? Füstölő romhalmaz. Az összeégett fatörzsek közt ott feküdt férje és kisebbik fia szénné vált holtteste és ő merő kétségbeesésében forró könnyeinek folyamával öntözte őket. Jajja, panasza áthatotta a pusztá helyet, át a csendes, hallgatag erdőt. A szerencsétlen anya még csak legesekélyebb nyomát sem látta leányainak. Őket is hasonló sors érte, szintén a lángok martalécai lettek, vagy magukkal vitték az indusok... óh mi t belőlük?... kérdezte, panaszkodta az anyai szív; de nem volt, ki kérdéseire megfelelné. Hasztalan kutatta át közelében az erdőt, leányainak nyoma veszett. Mit volt mit tenniük, mint megtört szívvel otthagyni a gyászos pusztulás helyét és egyelőre meghuzni magukat egy gyarmatos barátjuk házában, mely egy pár mértföldnyire esik innen. A szegény württenbergi család sorsa szíves, könyörületes részvételre talált az egész vidéken. A gyarmatosok szinte versenyeztek a szegény özvegy és fia vigasztalásában, fölsegélyezésében. Az ő segítségükkel újra felépült a faház és rendbe jött a föld is. Egy jó fogós szolgaleány is sokat segített, kit Váriné fel fogadott s ki igen kedve szerint és hűségesen tudott dolgozni. Új jóllét virult boldogságuk romjain. A fiából nemsokára erőteljes ifju

vált, anyjának öröme, oltalma. De Váriné soha se birta elfelejteni azt a szörnyű eseményt, mely egyszer érte. Mély, csendes bánattal ült olykor az erdőben férje és fia sirhalma mellett s tán még nagyobbodott fájdalma, ha leányaira gondolt, kikről évek óta a legesekélyebb hírt se hallott. Hej, de megnyugodna, ha tudná, hogy meghaltak. Így folyton buslakodott, bánkódott értük anyai szíve, vajjon hogy megy sorsuk a vad indusok között. Csak Isten imádása adta meg lassanként békéjét, enyhülését. Könnyögött az Urhoz, hogy oltalmazza gyermekeit és ha nem tiltja szent akarat, vezérelje vissza édesanyjuk karjaiba.

Igy mult el év év után, csendes gyászbán. Az indusok azon borzasztó napon a többi foglyokkal együtt a két leányt is elhurcolták nagy-gyorsan az erdőn keresztül. Hogy minden üldözésnek elejét vegyék, kerültek a vadak a lakott utakat és titkos, rejték-utakon lopózkodtak át az erdőn. Menekülésük eltartott több napig. Csak az éj sötétjén tartott a csapat pihenőt s nyugodhattak meg legalább kis időre az egészen kimerült gyermekek; mert mihelyt felderült a nappal, menni kellett sietve, haladék nélkül és a meredek, fásztó utakon hol esuszniok, hol mászniok kellett. Majd sűrű bozótban, tüskebokrokban kellett áthaladniok, ruhájuk szétrongyolt, ők maguk fájdalmas sebeket szenvedtek. Panaszukra, könyörgő kérésükre, ügyet se vetettek. A szörnyű indusok szívében nem volt irgalom, se könyörület a gyermekek iránt, hiszen a mélyen gyűlölt ellenség gyermekei voltak, ám lakójának szüleiért, földjeikért. Kiméletről, pihenőről szó se volt, szegény leányok, mikor szomorú utazásuk céljához értek, alig volt jártányi erejük, alig testi ruháskájuk, testük pedig egy némely részén álló egy sebb volt.

Hanem az az ujjongás, a mit a törzs ott hon maradt tagjai tettek, mikor a hazatérő csoportot megpillantották. Volt aztán dicsékedés a hőstettekkel, no meg a pusztítással, a mit műveltek. Majd aztán az összeharácsolt zsákmány osztályra ment az egész törzs között. A két leányka is-ép úgy, mint a többi fogoly, megkapta a maga bizonyos gazdáját. Nagy fájdalmukra mindegyikőjük más-más indus törzs falujába került. Eddig legalább meg volt az a vigaszuk, hogy sirhattak együtt s beszélhettek szüleikről, testvéreikről, most ettől is megfosztották őket. Könnyezve vált el

a két testvér egymástól. Az öregebbike, az akkor tíz éves Borbálát, mindjárt el is vették és nem is tudódott ki soha, hogy mi lett belőle.

A kilenc éves Regina egy másik leánykával együtt egy odaváló indus asszonyhoz került, kinek volt egy legényfia. Hanem egészen egy portéka volt az az indus nő. Fia héthosz szat se fordult meg egyszer anyja kunyhójában, hanem társaival kószált hol háboruban, hol vadászaton. Egyedül a két szegény gyermekre nézett a tenger sok dolog. Ha megunták az ohező gyöker ásását az erdőben, foghattak a földműveléshez és végezhatték a házi dolgokat. Ha nem ölték magukat a munkában, általában, ha az asszony nem volt megelégedve velük, vagy rosszul álmodott, ők itták meg a keserves levét. Nyájas tekintet itt ugyan nem vetett rájuk senki, de a barátságos szót se igen vesztegették rájuk. Csak annyi pillenőt engedtek, a mennyi, ópen legszükségesebb volt és a táplálékuk is nagyon vékony, sovány volt. Természetes, hogy a két leány nagyon megszerette egymást s ha egy együtt lehettek, tettek beszédet, meg beszédet szüleikről, hazájukról s közbe csak egy hullottak keserű könyeik. A kis Hermina, a ki pár évvel fiatalabb volt Reginánál, olyan ső szeretettel ragaszkodott kis társához, mint ha testvére lett volna. Gyakran térdeltek együtt az erdő egyik mélyedésében vagy valamelyik fa alatt. Regina elimádkozta, énekelette az imákat, énekeket, melyekre anyja tanította. A kis Hermina vele imádkozott, a hullott szavakat utána mondotta, addig-addig, hogy ő is könny nélkül tudta.

Kilenc év telt el a szomorú fogságban. Regina már a 18-ik évébe járt, Hermina meg a tizenötödikbe. Hanem sorsuk egy cseppel se fordult jobbra, ép oly keményen fogták őket, ép úgy ki járt az üteg, mint mikor oda kerültek. Szüleik, testvéreik, a kedves elveszett otthon... már tán megse fordultak fejükben. Szeretteiknek képe elhomályosodott emlékezetükben ezalatt a kilenc év alatt. Hogy

milyenek is lehettek szülőik, testvéreik?... dehogyan emlékeztek rá. Sőt majdnem elfelejtették anyanyelvüket is, mert ritkán használták. Egy-két mondás, egy-két versszak megmaradt emlékiükben; mert jótormán mindennap elimádkozták és mindig megújultak tőle. Különösen azt a jól ismert, régi verset nem felejtették el, mert Reginának az volt a mindennapi imádsága:

Egyedül... de nem egészen,
Nem vagyok én egyedül.
Hogyha látszom elhagyatva,
Jézus jó s időm repül.
Én ő vele, ő én velem,
Igy a magányt nem érzem."

De különben a két leány már szülei nevére is alig emlékezett. De ott volt szíveikben a reménység, hogy egyszer mégis csak vége szakad fogságuknak s ők ismét kereszténynek közé jutnak.

És óhajuk és reményük: csakugyan teljesült is. Bogátia angol ezredes oly győzelmet vett 1764-ben az indusokon, hogy ezek meghunyászkodva rimádkodtak békéért. Meg is kapták; de olyan kikötéssel, hogy az angolok kívánságára szabadon bocsájtják, övéikhez visszajutatlják azokat kiket évek óta foglyokul tartottak. A szükség persze ráhajtotta őket ezen feltétel elfogadására és száz foglynál többet vittek az angol táborba, a kik között ott volt Regina és Hermina is. Bizony szomorú látnivaló tárult fel az angolok előtt. Ott állt előttük a sok asszony, hajadon, gyermek, leány, a kiket a hosszas fogság úgy

(Folyt. köv.)

IMAHÁZAK CIMEI:

Ward missió, Ward W. Va. Box 56.
Buffalo, N. Y. 204 Amherst Str.
Cincinnati, O. (Róman) Dayton and Whiteman Strs.
Cleveland, O. E. 79 Str. 2804.
Dayton, O. Dakota Str.
Homestead, Pa. 149 N. 4th Ave.
McKeesport, Pa. Market Str.
New York, Second Ave. 164.
Passaic, N. J. 208 4th Str.
West Pullman 819-119 Str.
Philadelphia 938 N. Fifth Str.
Harrisburg Herr St. near N. Cameron
Scranton Cor. Bundy and Return Ave.
Bervick Cor. 6th Ave. and Dixon Str.
New Castle, Pa. 7. E. Reynolds Str.

Felelős szerkesztő: OROSZ ISTVAN.
Editor: STEPHEN OROSZ.
7114 GRAND VE. A

14 hónapra 50 cent.

Kik az 1912-ik évre e hó folyamán beküldik az előfizetést, azok 14 hónapig kapják az „Evangelium Hírnököt”.